

BELEIDSPLAN 2021-2024

Stichting Het Tweede Huis Nederasselt

Inhoudsopgave

Voorwoord

- 1 Stichting
- 2 Missie, visie, kernwaarden en succesfactoren
- 3 Bewoners
- 4 Organisatie
 - 4.1 Platte organisatie
 - 4.2 Vrijwilligersproject
 - 4.3 Medewerkers
 - 4.4 Mentoren
 - 4.5 Technische dienst
 - 4.6 Tuindienst
 - 4.7 Coördinator
 - 4.8 Bestuur
- 5 Externe contacten
 - 5.1 Overheden, woningbouwverenigingen, zorginstellingen
 - 5.2 Comité van Aanbeveling, vrienden, sponsoren
 - 5.3 Lokale dorpsgemeenschap
- 6 Ambitieniveau

Voorwoord

Voor u ligt het meerjarig beleidsplan van Stichting Het Tweede Huis.

De benaming Het Tweede Huis is destijds bij de oprichting gebaseerd op de aanwezigheid van een vergelijkbare instelling in de regio. Gaandeweg is de term meer gebruikt in de betekenis van tijdelijke woonplek voor bewoners om weer toegerust te raken voor het leven in hun 'eerste' huis.

In het afgelopen jaar hebben we stil mogen staan bij het 30-jarig bestaan: met inzet van vele vrijwilligers is jaarlijks aan ongeveer 40 bewoners tijdelijk onderdak geboden en is er hulp verleend om het leven weer in balans te krijgen. Gelijkwaardigheid en persoonlijke kwaliteit vormen daarbij centrale waarden en dat geldt tot op de dag van vandaag ook voor de sfeer van openheid en de gerichtheid op samenwerking.

In dit beleidsplan gaan we nader in op missie, visie en kernwaarden. Aansluitend wordt de interne organisatie in hoofdlijnen beschreven en worden enkele uitdagingen voor de toekomst geformuleerd.

We willen immers blijven meebewegen met de ontwikkelingen om ons heen.

Hans van Lanen - voorzitter

1 Stichting

Voorgeschiedenis

De zustercongregatie Jezus, Maria en Jozef (JMJ) sticht in 1905 het Johannesklooster in Nederasselt, naast de katholieke kerk. In dit klooster worden een bewaarschool en een lagere school ingericht waar de zusters het onderwijs voor de plaatselijke jeugd verzorgen. Ook bekommeren de zusters zich om de armlastigen en zieken in het dorp en omstreken. Na 85 jaar, in 1990, vertrekken de zusters en wordt het klooster te koop aangeboden.

Stichting Het Tweede Huis

Op het moment dat de verkoop van het klooster bekend wordt, vormt zich een lokale projectgroep die geïnteresseerd is het pand te kopen. Het is de bedoeling om er een opvanghuis in te vestigen. Er wordt meteen een stichting opgericht. Eind juli 1990 is deze stichting eigenaar van het kloosterpand en januari 1991 gaat het sociaal-maatschappelijke project van start onder de naam Het Tweede Huis.¹

2 Missie, visie, kernwaarden en succesfactoren

Missie

De missie is verwoord in de statutaire doelomschrijving: 'De stichting heeft ten doel om zonder winstoogmerk op grond van een open christelijke levensbeschouwing humanitaire hulp te verlenen aan een ieder, die hulp behoeft, op materiële en/of immateriële basis'.²

Er staat een opmerkelijke zinsnede bij: 'op grond van een open *christelijke* levensbeschouwing'. Het accent op een christelijke invalshoek bij de oprichting heeft te maken met de voorgeschiedenis als klooster. In de huidige praktijk van alledag staan we – naast de open christelijke levenshouding – ook open voor andere religieuze en humanitaire uitgangspunten.

Visie

Met de koop van het kloostergebouw wordt bovengenoemde missie concreet ingevuld: 'het als tweede fase huis verschaffen van tijdelijk onderdak aan mensen, die na een crisis in hun leven voor langere tijd een veilig en liefdevol onderkomen behoeven, opdat zij daardoor gesterkt weer in staat zijn zelf de draad in hun leven op te nemen en op eigen benen te staan'.³

Daarmee onderscheidt Het Tweede Huis zich in het brede veld van sociaal-maatschappelijke opvang. Het is bijvoorbeeld geen 'traditionele' crisisopvang, geen daklozenproject, geen blijf-van-mijn-lijf-huis of een begeleid-wonen-project.

¹ Ter gelegenheid van het 30-jarig bestaan van Het Tweede Huis in 2020 is een jubileumuitgave verschenen: *Het Tweede Huis van klooster tot opvanghuis. Nederasselt 1990-2020*.

² Art. 2 lid 1 Statuten.

³ Art. 2 lid 2 sub 1 Statuten.

Kernwaarden

Het project Het Tweede Huis wordt gekenmerkt door een viertal unieke kernwaarden.

Openheid

Essentieel voor een opvangproject als Het Tweede Huis is een open houding, zowel naar binnen als naar buiten. Intern is van belang dat bewoners en medewerkers in een open klimaat met elkaar (kunnen) omgaan, uiteraard met respect voor ieders privacy. In de vele relaties met de buitenwereld streeft Het Tweede Huis naar optimale transparantie.

Samenwerking

We realiseren dit project samen. Dat vereist inzet en betrokkenheid van alle geledingen. Bewoners en medewerkers moeten bereid zijn samen op te trekken. Dat betekent niet dat mogelijke conflictsituaties worden toegedekt, maar juist met een coöperatieve houding tot (betere) oplossingen kunnen leiden. Ook is Het Tweede Huis gericht op goede relaties met de 'buitenwereld', zoals gemeenten, woningbouwverenigingen en andere zorginstellingen.

Persoonlijke kwaliteit

Alles staat of valt met de persoonlijke kwaliteit. Dat geldt voor de bewoner die bereid moet zijn een nieuwe start in zijn leven te maken. Dat geldt ook voor de medewerker die zich, met zijn eigen achtergrond en ervaring, optimaal wil inzetten voor een doelmatige opvang.

Gelijkwaardigheid

Het Tweede Huis is geen hiërarchisch gestructureerde organisatie. In het werkveld is iedereen – bewoner en medewerker – gelijkwaardig. We hebben één gezamenlijk doel: door tijdelijke opvang bewoners weer perspectief bieden op een eigen, zelfstandige plek in de maatschappij.

Succesfactoren

Als we naar het verleden kijken, dan mogen we het meer dan 30-jarig bestaan van Het Tweede Huis als een groot succes beschouwen. Maar de toekomst biedt telkens weer nieuwe uitdagingen. Voor de komende beleidsperiode 2021-2024 benoemen we de volgende succesfactoren.

De hieronder genoemde succesfactoren markeren onze ambities in deze beleidsperiode. Periodiek zullen deze ambities geëvalueerd worden.
--

Onafhankelijkheid

Van het begin af aan heeft Het Tweede Huis een onafhankelijke koers gevaren. Het is een zelfstandig project dat zich gedurende 30 jaar op eigen kracht heeft ontwikkeld en zal blijven ontwikkelen. Het is niet gebonden aan de overheid of andere instituties.

Bezettingsgraad

Het Tweede Huis telt 15 kamers voor bewoners (15 volwassenen en 5 kinderen).

Op jaarbasis is een minimale bezetting van 75% wenselijk.

Thuisgevoel bewoners

Tijdens hun verblijf in Het Tweede Huis moeten bewoners zich veilig en gerespecteerd kunnen voelen. Dat geldt zowel voor de bewoners onderling als in hun contacten met de medewerkers. Belangrijk daarbij is o.m. de bescherming van de persoonlijke levenssfeer van bewoners.

Periodiek wordt dit door de coördinator met de bewoner geëvalueerd en vastgelegd.

Uitstroom bewoners

Hier gaat het om een kwalitatieve norm: in hoeverre slagen we er in om bewoners een geslaagde herstart in de samenleving te laten maken.

In een exit-gesprek met de bewoner evalueren de coördinator en de mentor de kans van slagen op een succesvolle herstart.

Personele inzet

Het succes van Het Tweede Huis is afhankelijk van de loyale inzet van bestuursleden, coördinator en medewerkers.

Onderhoud

Het uit 1905 daterende oud-klooster vergt continu onderhoud. Uit kostenoverwegingen dient veel in eigen beheer gedaan te worden. Ook zijn allerlei besparingsmaatregelen nodig (gas, elektriciteit en water).

Periodiek worden de maatregelen om energie te besparen en de concrete resultaten ervan geëvalueerd.

Financiering

Met een geringe overheidssubsidiesubsidie is Het Tweede Huis afhankelijk van voldoende financiële steun van vrienden en sponsoren.

Veiligheid

Het Tweede Huis stelt hoge eisen aan de veiligheid in de woon/werkomgeving binnen en buiten het gebouw. In 2019 is er een risico-inventarisatie en -evaluatie (RI&E) met plan van aanpak opgesteld dat elke drie jaar geactualiseerd wordt. Het RI&E voorziet in een calamiteitenplan met daarnaast aandacht voor het welzijn en de gezondheid van de bewoners en vrijwilligers. Ter bescherming van het welzijn en de gezondheid beschikt Het Tweede Huis over een operationele BHV-ploeg met gecertificeerde EHBO-ers. En verder wordt onder leiding van de brandweer uit de gemeente Wijchen ernaar gestreefd tenminste elk jaar een ontruimingsoefening te organiseren.

In 2020 en 2021 zijn keuringen uitgevoerd aangaande de bliksembeveiliging, de elektrische installatie en de PV-installatie. Na aanpassingen door gecertificeerde

bedrijven zijn goedgekeurde eindrapporten opgesteld waarmee Het Tweede Huis voldoet aan de voorwaarden van de brandverzekering van Interpolis. Voor het eind van 2021 moet nog een brandscan worden uitgevoerd; de resultaten hiervan worden eveneens in een eindrapport opgenomen.

In het jaarverslag wordt gerapporteerd op openstaande actiepunten en de prioriteit ervan.

Inbedding

Het is van belang dat Het Tweede Huis goede connecties onderhoudt met omliggende gemeenten, zorginstellingen en woningbouwverenigingen, en met de lokale bevolking (Nederasselt).

3 Bewoners

Het Tweede Huis biedt een tijdelijke opvang voor mensen die geen thuissituatie hebben, deze niet meer aan kunnen of in andere moeilijke omstandigheden verkeren.

Als opvanghuis spreken we niet van 'cliënten' maar van 'bewoners'. Daarmee willen we benadrukken dat bewoners – hoe tijdelijk ook – samen als het ware een familie vormen in een huiselijke sfeer.

Aanmelding

Toekomstige bewoners melden zichzelf aan of worden doorverwezen door andere hulpverlenende instanties. De leeftijdsgrenzen voor volwassenen zijn 21-70 jaar, uitzonderingen daargelaten. Echtparen of andere relatiepartners zijn niet toegestaan. Er is beperkt ruimte voor kinderen. Er wordt geen wachtlijst gehanteerd.

Intake

Na aanmelding hebben de coördinator en een van de mentoren een intakegesprek met de kandidaat-bewoner. Het intakeformulier is daarbij leidend. Naast een algemene beoordeling is met name van belang vast te stellen dat er geen sprake is van een verslavingsprobleem en/of een grote psychische problematiek, omdat wij daar als vrijwilligersorganisatie niet voor toegerust zijn. Verder vragen we van kandidaat-bewoners of zij voldoende inzicht in de eigen problematiek hebben en de bereidheid daarmee aan de slag te gaan. Ook wordt gekeken naar de samenstelling van de bestaande bewonersgroep. Na de intake volgt altijd een bedenktijd van enkele dagen voor zowel de kandidaat-bewoner als Het Tweede Huis, waarna van beide kanten een beslissing wordt genomen.

Het intakeformulier wordt periodiek geëvalueerd en zo nodig aangepast.

Bewoning

Bij de start van bewoning wordt een bewonersovereenkomst gesloten tussen Het Tweede Huis en de bewoner. Daarin zijn de wederzijdse rechten en plichten

opgenomen. Er geldt een proeftijd van één maand. Mocht tijdens deze proeftijd blijken dat bewoning wegens een urgente reden niet mogelijk of gewenst is, wordt de bewoning gestopt.

De bewonersovereenkomst wordt periodiek geëvalueerd en zo nodig aangepast.

Dagritme

Voor bewoners die vaak uit een verwarde situatie aankloppen bij Het Tweede Huis, is een vast dagritme van belang. Daarom gelden er vaste tijden voor ontbijt, lunch, avondeten en koffiepauzes. Ook hebben ze huishoudelijke taken zoals schoonmaak- en kookbeurten. In een wekelijks bewonersoverleg onder leiding van de coördinator worden taken verdeeld en komen allerlei bewonerszaken aan de orde.

Begeleiding

Elke bewoner krijgt een mentor toegewezen. De mentor heeft wekelijks een of meer individuele gesprekken met de bewoner. Daarin kunnen alle zaken aan de orde komen die zowel de bewoner als de mentor van belang achten in het kader van effectieve begeleiding van de bewoner naar een 'nieuw' bestaan.

De coördinator en mentoren ontwikkelen een evaluatiemodel waarin de kansen voor een succesvolle herstart van bewoners worden 'gemeten'. Daarbij hebben aspecten die met het wonen in Het Tweede Huis samenhangen (zoals het gevoel van veiligheid, het thuisgevoel) specifieke aandacht.

Het is bijzonder hoe vaak juist de groep van bewoners zelf naar elkaar toe een ondersteunende functie vervult. Dat is het positieve resultaat van het intensief samenwonen in een 'familie' met een huiselijke sfeer.

Externe hulp

Als daar behoefte aan bestaat wordt een bewoner in contact gebracht met externe hulpverleners die een specifieke deskundigheid hebben, zoals maatschappelijke werkers, therapeuten of schuldhulpverleners.

Vertrek

De begeleiding is erop gericht dat een bewoner – na een verblijf van maximaal één jaar in Het Tweede Huis – zelfstandig en voldoende toegerust een 'nieuw' bestaan kan opbouwen.

Meestal wordt het tijdstip van vertrek bepaald door het tijdstip waarop een bewoner nieuwe woonruimte vindt. Het Tweede Huis onderhoudt goede contacten met woningbouwverenigingen in de directe omgeving zodat vrijwel altijd in deze behoefte kan worden voorzien.

Bij vertrek hebben de coördinator en de mentor een exit-gesprek met de bewoner. Ook brengt de mentor een maand na vertrek een bezoek aan de bewoner.

Het komt nogal eens voor dat een bewoner na zijn vertrek besluit om vrijwilliger bij Het Tweede Huis te worden.

Nazorg

Het Tweede Huis biedt in beginsel geen nazorg omdat de huidige organisatie daarvoor niet geëquipeerd is.

De komende tijd wordt onderzocht of en in welke vorm nazorg realistisch en haalbaar is.

Privacy

Bescherming van de persoonlijke levenssfeer is essentieel in een opvangsituatie. In 2018 heeft Het Tweede Huis een privacyreglement vastgesteld waarin de bescherming van de persoonlijke levenssfeer van bewoners gegarandeerd is. Een 'functionaris gegevensbescherming' houdt toezicht op naleving van het reglement.

4 Interne organisatie

4.1 Platte organisatie

Het Tweede Huis heeft een platte organisatiestructuur. Er zijn drie geledingen: bestuur – coördinator – medewerkers. Door deze heldere basisstructuur zijn de verantwoordelijkheden duidelijk over de verschillende geledingen verdeeld en de onderlinge lijnen kort. Daardoor wordt de helderheid van beleid, de besluitvaardigheid en de uitvoeringskracht bevorderd.

Deze organisatiestructuur is gebaseerd op onderling vertrouwen, de intentie tot samenwerking en respect voor de persoonlijke kwaliteiten van eenieder.

4.2 Vrijwilligersproject

Alle bestuursleden en medewerkers zijn vrijwilligers. Alleen de coördinator staat parttime op de loonlijst. Maar vrijwilligheid betekent niet vrijblijvendheid. Integendeel, wij ervaren dat juist de vrijwillige opzet van Het Tweede Huis tot grote en langdurige betrokkenheid en inzet leidt.

Wel wordt het door allerlei oorzaken – leeftijd, maatschappelijke veranderingen – steeds moeilijker nieuwe, gemotiveerde vrijwilligers aan te trekken.

Het is noodzakelijk een actief en coherent wervingsbeleid te ontwikkelen. Daarvoor worden de eigen kanalen (nieuwsbrief, jaarverslag en website) ingezet. Ook wordt intensief samenwerking gezocht met lokale en regionale vrijwilligerscentrales.

Om (nieuwe) vrijwilligers voor langere tijd aan Het Tweede Huis te binden is het niet alleen nodig hen een prettige en uitdagende plek te bieden, maar ook de mogelijkheid tot scholing en professionalisering.

4.3 Medewerkers

In totaal zijn er rond de 40 vrijwillige medewerkers werkzaam in Het Tweede Huis. Zij verzorgen de dagdiensten in twee ploegen, van 9-14 uur en 14-19 uur. Vier inwonende medewerkers nemen de avond/nachtdiensten en de weekenddiensten voor hun rekening. Op die manier is er een 24/7-bezetting.

Elke maand is er een algemeen medewerkersoverleg en een afzonderlijk overleg van de inwonende medewerkers, beide onder leiding van de coördinator.

4.4 Mentoren

Elke bewoner krijgt een mentor toegewezen. Zij hebben wekelijks een vertrouwelijk gesprek over de persoonlijke ontwikkeling van de bewoner. Ook behartigt de mentor allerlei praktische zaken van de bewoner, variërend van het aanvragen van een uitkering, het doorverwijzen naar een hulpinstantie of het bemiddelen bij woningtoewijzing door een woningbouwvereniging e.d.

Maandelijks is er een mentorenoverleg waarin onder leiding van de coördinator ervaringen worden uitgewisseld en zaken op elkaar worden afgestemd.

Meestal worden de mentoren gerecruteerd uit de groep medewerkers zodat ze een dubbelfunctie vervullen.

4.5 Technische dienst

Voor allerlei klussen in Het Tweede Huis is een technische dienst geformeerd, die met kennis van zaken het klein onderhoud verzorgt. Er is een goed geoutilleerde werkplaats ingericht met apparatuur, gereedschap en materialen.

Het hoofd van de technische dienst is zelf vrijwel dagelijks aanwezig, zijn medewerkers één dag per week.

4.6 Tuindienst

Het Tweede Huis beschikt over een grote tuin die continu onderhoud vergt. Een van de bewoners die al wat langer in Het Tweede Huis verblijft, is aangesteld als conciërge. Hij verricht allerlei hand- en spandiensten in en rondom het gebouw en is interim-hoofd van de tuindienst. De andere medewerkers zijn één dag per week aanwezig.

De vroegere kloosterboerderij is ingericht als opslagplaats van de benodigde tuingereedschappen.

4.7 Coördinator

De coördinator is verantwoordelijk voor de uitvoering van het algemene en dagelijkse beleid. Dat houdt o.m. in: bewaken van het proces van intake en toelating van nieuwe bewoners, leiden van de verschillende overlegvormen (bewoners, medewerkers, mentoren), contacten met de buitenwereld etc. Zij wordt bijgestaan door een medewerker die de financiën coördineert.

Om de lijn tussen het bestuur en het werkveld zo kort mogelijk te houden woont de coördinator ook de bestuursvergaderingen bij.

De coördinator heeft een betaalde functie met een aanstelling voor 21 uur per week. Bij afwezigheid van de coördinator wordt in de plaatsvervangende voorzien in de mentorengroep.

4.8 Bestuur

Het bestuur van de stichting draagt de eindverantwoordelijkheid voor het project Het Tweede Huis. Het stelt de kaders vast waarbinnen de verschillende geledingen – coördinator, medewerkers en mentoren – functioneren.

Het vijfköppige bestuur heeft een heldere taakverdeling: voorzitter (algemeen beleid), secretaris (secretariële werkzaamheden), penningmeester (financiën) en twee leden (sponsoring en technische zaken).

In lijn met de aard van het project kiest het bestuur voor een intensief betrokken houding op gepaste afstand.

5 Externe contacten

5.1 Overheden, woningbouwverenigingen, zorginstellingen

Er is intensief contact met de gemeenten Heumen en Nijmegen. Zaken die daarbij o.m. aan de orde komen zijn: inschrijving nieuwe bewoners, regeling van uitkeringen en andere sociale voorzieningen.

In vrijwel alle gevallen is een bewoner van Het Tweede Huis op zoek naar een woning. Door uitstekende contacten met verschillende wooncorporaties in het Rijk van Nijmegen levert dit bijna altijd – vroeg of laat – resultaat op.

Het Tweede Huis heeft in de loop van de jaren een eigen, zelfstandige plaats verworven in het netwerk van lokale en regionale zorginstellingen. Vaak worden kandidaat-bewoners naar ons doorverwezen, soms verwijzen wij bewoners door naar andere zorginstellingen.

Sinds 2021 is Het Tweede Huis aangesloten bij Centrale Toegang Maatschappelijke Opvang (CTMO) van de GGD Gelderland-Zuid. De komende jaren worden de resultaten daarvan geëvalueerd.

5.2 Comité van Aanbeveling, vrienden, sponsors

In 2021 treedt een Comité van Aanbeveling aan. Dit comité wordt gevormd door vier personen uit diverse geledingen van de samenleving.

Het instellen van het Comité van Aanbeveling heeft een tweeledig doel: het verbreden van het netwerk van Het Tweede Huis en het functioneren als klankbord voor (toekomstige) beleidsbeslissingen.

Op onze website wordt de mogelijkheid geboden om 'Vriend van Het Tweede Huis' te worden. Daar kan men ook kiezen uit verschillende opties om financieel bij te dragen. Het Tweede Huis heeft de ANBI-status zodat giften fiscale aftrekmogelijkheden bieden.

Het Tweede Huis is een niet-gesubsidieerde instelling. Voor verbouwingen, renovaties en andere grote uitgaven doet Het Tweede Huis een beroep op sponsoren, zoals: diverse fondsen, congregaties en andere ideële instellingen.

De komende jaren zal sponsoring een voortdurend punt van aandacht zijn. Waar mogelijk wordt gestreefd naar het ontwikkelen van meer duurzame relaties met sponsoren.

5.3 Lokale dorpsgemeenschap

Het is van groot belang om goede contacten te onderhouden met onze burens, de dorpsbewoners. Het Tweede Huis is in de loop der jaren een begrip geworden in Nederasselt. Zo worden bij elke viering van het 5-jarig jubileum de dorpsgenoten uitgenodigd. Bij het verschijnen van de jubileumbundel in 2020 is er een huis-aan-huis-folder verspreid in het dorp.

De banden met de dorpsgemeenschap worden geïntensiveerd, o.m. door periodiek een lezing te verzorgen in het verenigingsgebouw Ons Huis in Nederasselt. De zogenoemde 'stilteruimte' in Het Tweede Huis wordt nu gebruikt door een externe yogagroep. De komende periode zullen mogelijkheden onderzocht worden voor meer initiatieven, bij voorkeur uit de directe omgeving.

6 Ambitieniveau

Het Tweede Huis heeft na ruim 30 jaar zijn bestaansrecht bewezen. Het hanteert een unieke formule in het brede spectrum van maatschappelijke opvang. Maar de maatschappij verandert en daarmee is ook Het Tweede Huis voortdurend aan verandering onderhevig. Met behoud van de formule willen we daarin flexibel meegroeien.

Het Tweede Huis is ambitieus. Ambitieus in de zin dat onze aanpak altijd beter kan en moet. Dat onze organisatie altijd efficiënter kan en moet. Dat onze opvang nog meer kansen aan bewoners kan en moet bieden. Dat onze vrijwilligers nog meer werkplezier kunnen en moeten hebben. Dat onze inbedding in de samenleving nog hechter kan en moet. Kortom: wij hanteren een hoog ambitieniveau, wel met realiteitszin.

In de voorgaande hoofdstukken zijn de concrete ambities voor de beleidsperiode 2021-2024 gearceerd en omljnd.

*Bestuur en coördinator van Het Tweede Huis
2021*